

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Žemės ūkio komitetas

LAIKINAS
2004/2129(INI)

2004

NUOMONĖS PROJEKTAS

Žemės ūkio komitetas

Konstitucinių reikalų komitetui

dėl Europos Parlamento nuomonės dėl Europos konstitucijos sutarties projekto

rengėjas: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf

PA_NonLeg

PAGRINDIMAS

Europos Parlamentas ilgai kovojo dėl sprendimo teisės žemės ūkio sektoriuje. Nuo pačios bendros žemės ūkio politikos pradžios, t. y. beveik prieš pusę amžiaus, Europos Parlamentas bei jo Žemės ūkio ir kaimo vystymo komitetas dalyvavo tik kaip nuomosės išklausanči institucija. Žemės ūkio ministrų taryba iki šiol turi teisę ignoruoti Europos Parlamento nuomonę ir be jokios demokratinės kontrolės disponuoti daugiau kaip puse Sąjungos biudžeto.

Dėl šio demokratijos trūkumo ištikus dešimtmečius nebuvo galima vykdyti reikalingų reformų ir todėl kilo didelių krizių visuomenės sveikatos, aplinkos ir gyvūnų apsaugos srityse. Galvijų kempinligė niekada nebūtų pasiekusi tokio masto, jei Europos Parlamentas tuomet būtų turėjęs sprendimo teisę dėl profilaktikos ir kovos priemonių.

Europos Parlamentas bei jo Žemės ūkio ir kaimo vystymo komitetas niekada nesitaikstė su šiuo demokratijos trūkumu. Pareikšdamas savo nuomonę ir dalyvaudamas derybose su Komisija, jis dažnai neformaliai išsikovojo sprendimo teisę Tarybos atžvilgiu. Sveikintinas žingsnis, kad nuo Amsterdamo sutarties įsigaliojimo galima pasinaudoti sprendimo teise bent jau aplinkos apsaugos, maisto produktų saugos ir vartotojų apsaugos srityse. O bendros žemės ūkio politikos bei kai kurių veiksmingų jos priemonių, pvz., rinkos dėsniai, investicijų bei pajamų skatinimas, vienintelė tiesioginių rinkimų būdu išrinkta teisėta demokratinė Europos institucija vis dar nekontroliuoja.

Europos Konvento Konstitucijos projektas pirmas suteikė daugiau galimybių įgyvendinti demokratinę teisėtumą. Tai įvyko nepaisant didelio pasipriešinimo kai kurių valstybių narių, kurios baiminosi, kad gali sumažėti nacionalinės pajamos iš ES biudžeto. Dabar priimant visus pagrindinius žemės ūkio politikos sprendimus reikia EP pritarimo. Konstitucijos projektas kai kuriais klausimais, ypač kvotų nustatymo, kainų bei kiekybinių apribojimų srityse numato blogesnę padėtį nei šiandien. Taryba spręš šiuos klausimus be Europos Parlamento. Apskritai vyriausybės konferencijoje Briuselyje pasiektas kompromisas jau yra teigiamas poslinkis reikiama kryptimi, tačiau tai dar nereiškia visiškos sprendimo teisės.

Kitas nemažas Briuselyje pasiektos kompromiso trūkumas yra tas, kad į Konstitucijos III dalies III straipsnio 123 punktą buvo perimti visai nepakeisti pusės amžiaus senumo bendros žemės ūkio politikos tikslai. Šiandien jie prieštarauja jau daug kartų reformuotai žemės ūkio politikai ir nesuteikia naujų impulsų neatidėliotinai reikalaujančiam specifinių asignavimų žemės ūkiui, aplinkos politikos integracijai ir gyvūnų apsaugai. Taip pat nėra prasmės atskirai spręsti bendros žemės ūkio politikos ir santykių su besivystančiomis valstybėmis bei kitais prekybos partneriais klausimo.

Pranešėjas pažymėjo, kad Konstitucijos tekste pasiektas kompromisas yra pažangus, tačiau turi spragų, kurias ateityje reikia pašalinti. Nepaisant trūkumų nekyla jokių abejonių dėl didžiulės Europos integracijos sėkmės bendroje Konstitucijoje. Europos Parlamentas artėjant ratifikavimo procesui turėtų padaryti viską, kad geriau perteiktų piliečiams tą pažangą, kuri, patvirtinus Konstituciją, bus tiesiogiai su jais susijusi. Bendra žemės ūkio politika buvo ir yra vienas iš Europos integracijos ramsčių, tokia ji ir liks, jei maisto produktų ir žaliavų srityse su užsieniu bus vedamos lygiavertės tarptautinio lygio derybos, o viduje bus sprendžiamos naujos su kaimo pažanga susijusios problemos bei orientuojamas į ekologišką, ekonomišką ir socialiai stabilų

žemės ūkį. Norint tai pasiekti, reikia, kad būtų racionaliai naudojami savi ištekliai, mūsų žemės ūkio įmonės veiktų ekonomiškai, žemės ūkio produktai būtų parduodami vartotojams prieinamomis kainomis, o žemės ūkio politika atitiktų žemdirbių bei visos visuomenės lūkesčius.

PASIŪLYMAI

Žemės ūkio komitetas siūlo atsakingam Konstitucinių reikalų komitetui šiuos pasiūlymus įtraukti į jo pasiūlymą dėl rezoliucijos:

1. Sveikina Europos Parlamento sprendimo teisės išplėtimą apimant žemės ūkio rinkų bendros organizacijos ir kitus klausimus, kurie yra būtini siekiant įgyvendinti bendros žemės ūkio politikos tikslus. Kartu reikalauja, kad per kitą Konstitucijos teksto peržiūrą būtų užtaisytos spragos dėl sprendimo teisės, ypač likusios III antraštinės dalies 126 straipsnio 2 dalyje bei III antraštinės dalies 127 straipsnio 3 dalyje žemės ūkio srityje.
2. Labai apgailestauja, kad klausimus, dėl kurių iki šiol buvo konsultuojamasi, ir ypač klausimus dėl III antraštinės dalies 127 straipsnio 3 skyriuje esančių kvotų nustatymo, kainų bei kiekybinių apribojimų, nuo dabar be Europos Parlamento spres viena Taryba. Mano, kad tai yra neproduktyvu palyginti su Konstitucijos sutartyje tarsi išvengiama tendencija mažinti demokratijos trūkumą. Atkreipia Tarybos dėmesį į faktą, kad Taryba savo teisės aktų leidybos kompetencijos ribose kuo plačiau nustatytų sąlygas, reguliuojančias III antraštinės dalies 127 straipsnio 3 skyriuje pateiktų temų turinį. Kartoja savo reikalavimą, kad klausimus, kuriais iki šiol buvo konsultuojamasi ir pagal Konstitucijos sutartį žemės ūkio srities klausimus, ypač III antraštinės dalies 127 straipsnio 3 skyriuje, kurie iki šiol buvo vertinami tik kaip Tarybos nutarimų ir sprendimų objektas, Komisija ateityje galėtų spręsti tik tada, kai Europos Parlamentas ir Taryba prieš tai suteiktų jai tą teisę per bendrų sprendimų priėmimo procedūrą priimtu teisės aktu.
3. Atkreipia dėmesį į tai, kad III antraštinės dalies 123 straipsnyje nurodyti bendros žemės ūkio politikos tikslai prieštarauja Europos Sąjungos tikslams, nurodytiems I antraštinės dalies 3 straipsnyje. Dėl šios priežasties jis prieštarauja, kad būtų suaktualinti bendros žemės ūkio politikos tikslai, nes dėl to nukentėtų svarbi šios politikos raida, ir ypač įvairialypis poveikis žemdirbiams, kaimo vietovių plėtrai, aplinkai ir vartotojams.
4. Atsižvelgdamas į bendros žemės ūkio politikos tikslus, pritaria toliau nurodytam tekstui:

„ Bendros žemės ūkio politikos tikslas:

 - a) Europos Sąjungoje remti įvairiašalį, aplinką ir gamtovaizdį tausojantį žemės ūkį, kuris skatina biologinę įvairovę, dėl įdiegtos techninės pažangos įgalina racionalią žemės ūkio produkcijos gamybą ir skatina geriausius produkcijos faktorius, ypač darbo jėgą;
 - b) užtikrinti geras žemdirbių ir kaimo vietovių gyventojų gyvenimo sąlygas bei atitinkamas pajamas, ypač įgyvendinant kaimo vietovių pažangos politiką bei didinant pajamas vienam asmeniui, dirbančiam žemės ūkyje;
 - c) reguliuoti ir stabilizuoti rinkas bei vengti krizių;
 - d) užtikrinti visokeriopą aprūpinimą;
 - e) rūpintis, kad vartotojai būtų aprūpinami už prieinamą kainą;

- f) skatinti žemės ūkio produktų ir maisto produktų kokybę ir saugumą.“;
- 5. Džiaugiasi biudžete iki šiol buvusio skirtumo tarp būtinų išlaidų, kurių daugiausiai susidarydavo žemės ūkyje, ir nebūtinų išlaidų panaikinimu. Tai yra esminis Europos Parlamento biudžeto teisių išplėtimas.

PROCEDŪRA

Antraštė	Sutarties dėl Europos Konstitucijos projektas
Procedūros numeris	2004/2129(INI)
Atsakingas komitetas	AFCO
Glaudesnis bendradarbiavimas	--
Nuomonės pranešėjas(ja) Paskyrimo data	Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf 26.07.2004
Svarstymas komitete	02.09.2004
Nuomonių priėmimo data	
Galutinio balsavimo rezultatai	už: prieš: susilaikė:
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai(ės)	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (178 straipsnio 2 dalis) 2)	